

Tlačová konferencia SOPK 29. júna 2026

30.6.2026 - | Slovenská obchodná a priemyselná komora

SOPK každý rok v tomto čase bilancuje a prostredníctvom médií predkladá verejnosti sumár aktivít, ktoré v prospech podnikateľskej sféry počas prvých šiestich mesiacov roka realizovala. Okrem toho, ako vždy, ponúka pohľad svojich členov, odborníkov, na aktuálne ekonomické témy. Tentoraz bolo hlavnou témou hodnotenie ekonomickej situácie na Slovensku.

Okrem predsedu SOPK Petra Mihóka sa na tlačovej konferencii zúčastnil podpredseda SOPK Július Kostolný a predseda Ekonomického výboru SOPK Ladislav Vaškovič.

Informácia o činnosti a aktivitách SOPK v 1. polroku 2026

V 1. polroku 2026 úrad a regionálne komory SOPK realizovali najmä tieto aktivity:

- Uskutočnených bolo 11 obchodných misií do zahraničia, na ktorých sa zúčastnilo 88 zástupcov slovenských firiem.
- Prijatých bolo 12 obchodných misií zo zahraničia, na ktorých sa zúčastnilo 218 slovenských firiem.
- 33 slovenských firiem sa zúčastnilo na 6 veľtrhoch a výstavách v zahraničí v rámci komorou organizovanej účasti.
- Trenčianska a Košická regionálna komora SOPK zorganizovali účasť firiem na 2 veľtrhoch v tuzemsku.
- Úrad, regionálne komory a sekcie SOPK zabezpečili v sledovanom období 60 seminárov, konferencií a kurzov, na ktorých sa zúčastnilo 1 356 účastníkov, najmä zástupcov podnikateľských subjektov.
- Poskytnutých bolo 671 poradensko-konzultačných služieb podnikateľským subjektom, z toho 286 konzultácií v rámci rozvíjania styku s komorami a podobnými inštitúciami v tuzemsku a v zahraničí. Okrem toho prebiehajú dennodenne konzultácie spojené s vydávaním osvedčení,

Prevládajúcimi oblasťami v poskytovaných poradenských a konzultačných službách boli otázky zamerané na pravidlá pôvodu tovaru a podporné doklady potrebné na vydanie osvedčení o nepreferenčnom pôvode tovaru, na postup pri vydávaní ATA karnetov a ich reklamácie. Poradensko-konzultačná činnosť bola ďalej zameraná aj na oblasť vydávania ďalších druhov osvedčení o skutočnostiach dôležitých v právnych vzťahoch, ktoré vznikajú v medzinárodnom obchode, najmä osvedčení, ktorými sa osvedčuje podnikateľský právny status žiadateľa, osvedčení, ktorými sa osvedčuje legálna výroba slovenských výrobkov a ich umiestňovanie na slovenský trh, ako aj osvedčení, ktorými sa osvedčuje existencia žiadateľom tvrdenej okolnosti vylučujúcej zodpovednosť.

Poradensko-konzultačné služby boli venované tiež ďalším otázkam zahraničného obchodu a podpory exportu, teritoriálnym informáciám o podmienkach podnikania a obchodných kontaktoch v zahraničí. Poradenské služby boli zamerané aj na oblasť duálneho vzdelávania, kyberbezpečnosti a umelej inteligencie, financovania úspor energie, obehového hospodárstva a na konzultácie ohľadne elektronického podpisu. Taktiež boli poskytované informácie ohľadne členstva v SOPK, o podujatiach, misiách, seminároch a poradenstvo ohľadne zapojenia sa do projektov.

Zmluvná agenda pre interné potreby SOPK bola spracúvaná v rámci celého spektra právnych oblastí,

najmä avšak pre oblasť medzinárodnej spolupráce na úrovni partnerských obchodných komôr (memorandá o porozumení a zmluvy o spolupráci), pre oblasť vnútroštátnej spolupráce s ústrednými orgánmi štátnej správy (Úrad priemyselného vlastníctva SR, Asociácia kritickej infraštruktúry SR, Slovakia Travel / EXPO 2027/), pre pracovnoprávnú oblasť, oblasť ochrany osobných údajov dotknutých osôb pri ich spracúvaní SOPK, oblasť colno-certifikačných služieb, oblasť organizácie súťaží odborných vedomostí a praktických zručností žiakov SOŠ, oblasť obchodného práva, šírenia reklamy a oblasť duálneho a odborného vzdelávania.

V priebehu 1. polroka 2026 SOPK operatívne zabezpečovala pripomienky a odborné stanoviská k predkladaným návrhom právnych noriem, opatreniam v oblasti podnikateľského sektora, ako aj k nelegislatívnym materiálom týkajúcim sa podnikateľského sektora. Za sledované obdobie bolo vypracovaných 18 pripomienok v oblasti energetickej efektívnosti a odborného vzdelávania.

Stanoviská a pripomienky boli vypracované k predloženým návrhom právnych noriem vrátane ich novelizácií a boli vypracované a koordinované v spolupráci s členskou základňou SOPK.

Do legislatívneho procesu boli priebežne podľa potrieb postupne zapájaní zástupcovia pracovných orgánov komory, ako aj odborní pracovníci komory v predbežnom pripomienkovom a medzirezortnom pripomienkovom konaní. Podnikateľská verejnosť bola informovaná o aktivitách SOPK prostredníctvom účasti zástupcov komory na rokovaníach sekcií, komorového časopisu Obchod Priemysel Hospodárstvo a webového sídla komory www.sopk.sk.

V rámci vnútro-komorovej právnej činnosti boli vypracované nové Všeobecné zmluvné podmienky pre vydávanie Osvedčení o skutočnostiach dôležitých v právnych vzťahoch, ktoré vznikajú v medzinárodnom obchode. V rámci pracovnoprávnej agendy sa nanovo upravili podmienky odmeňovania zamestnancov, tak aby boli zosúladené s požiadavkami Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/970 a zákona č. 76/2026 Z. z. ktorých prijatie predpokladá. V rámci vnútro-komorovej právnej činnosti boli tiež pripomienkované alebo vypracované návrhy zmluvných dokumentov týkajúcich sa medzinárodnej komorovej spolupráce, ako aj spolupráce so združeniami podnikateľov.

Pracoviská SOPK overili za sledované obdobie 8 239 obchodných dokladov, z toho 7 852 osvedčení o pôvode tovaru, ktoré podnikatelia potrebujú pri vývoze.

Za 1. polrok 2026 bolo vystavených 98 ATA karnetov, ktoré sú colným dokumentom pre dočasný vývoz do tretích krajín. Za sledované obdobie bolo vybavených 6 reklamácií slovenských ATA karnetov, z toho 2 boli ukončené kladne.

V rámci vydavateľskej činnosti SOPK bola v januári 2026 v súlade s edičným plánom vydaná publikácia „Základné makroekonomické rámce vývoja slovenskej ekonomiky v roku 2026 a rozbor výsledkov ekonomického prieskumu SOPK 2025 – 2026“ a prezentovaná na konferencii SOPK v januári 2026.

V procese prípravy je „Katalóg veľtrhov a výstav v SR 2027“, ktorý bude vydaný v decembri 2026.

Regionálne komory/útvary SOPK priebežne vydávajú bulletiny k výstavám, katalógy firiem zúčastnených na podujatiach alebo informačné a propagačné materiály v rámci realizovaných projektov, v ktorých prezentujú svoje aktivity, napr.:

Útvar medzinárodnej spolupráce a európskej integrácie SOPK vydal 3 letáky v rámci projektu Enterprise Europe Network zamerané na tematiku Jednotného trhu EÚ:

- 1) Jednotná digitálna brána (Single Digital Gateway) a portál Your Europe
- 2) Matchmakingová platforma DEP4ALL – podpora partnerstiev v Programe Digital Europe

3) Aké podmienky platia pre oblasť stavebníctva vo Veľkej Británii

Prešovská RK SOPK vydala zborník prezentácií z odborného podujatia vo Švajčiarsku – Podpora spolupráce súkromných a verejných aktérov v oblasti inovácií

Trnavská RK SOPK vydala 3 brožúrky: o Sekcii výrobcov obranného priemyslu SR, o Agropotravinárskej sekcii a o SOPK.

V súvislosti so zabezpečovaním efektívnej informovanosti členskej základne, ako aj širšej občianskej a podnikateľskej verejnosti o činnosti orgánov SOPK a jej regionálnych komôr prvý pondelok v mesiaci vychádza komorové periodikum Obchod Priemysel Hospodárstvo, ktoré sprostredkúva aktuálne informácie. Informačnú atraktivitu zvyšuje mesačná príloha, v ktorej postupne jednotlivé regionálne komory SOPK predstavujú svoje aktivity v regióne, významné firmy či ďalších členov SOPK. Významnú plochu v mesačníku zaberajú pozvánky na rôzne vzdelávacie aktivity – semináre, webináre týkajúce sa zmien v legislatíve a podobne, ako aj pozvánky na konferencie, medzinárodné kooperačné podujatia či podnikateľské misie do zahraničia a návštevy veľtrhov. V 1. polroku 2026 bolo vydaných 6 čísiel, už ôsmy rok vychádza mesačník v elektronickej forme.

Okrem toho Bratislavská regionálna komora SOPK vydáva pre svojich členov časopis „Prešporský podnikateľ“, tiež v elektronickej forme.

S cieľom informovať čo najširšiu podnikateľskú verejnosť o aktivitách SOPK začala Komora od septembra 2023 uverejňovať príspevky na sociálnych sieťach LinkedIn, Facebook, Instagram a YouTube.

Úrad a regionálne komory SOPK predložili návrhy 2 nových projektov, ktoré sú v procese schvaľovania. V 1. polroku 2026 pracoviská komory realizujú 7 projektov vrátane projektov z predchádzajúcich rokov. Ide predovšetkým o projekty, ktoré umožňujú skvalitňovať poskytované služby SOPK v prospech podnikateľskej verejnosti.

Predsedom Rozhodcovského súdu SOPK je JUDr. Tomáš Borec. Počas 1. polroku 2026 súd rozhodoval spory majetkovej povahy vzniknuté z vnútroštátnych a medzinárodných obchodnoprávných a občianskoprávných vzťahov na základe platne uzavretých rozhodcovských doložiek, resp. rozhodcovských zmlúv. V období od 1. januára do 16. júna 2026 boli podané žaloby v celkovej výške pohľadávok 511.282,12 €, z toho na úseku vnútroštátnych žalôb vo výške pohľadávok 477.883,04 € a na úseku žalôb s medzinárodným prvkom vo výške pohľadávok 33.399,08 €. V oblasti medzinárodnej spolupráce sa súd zúčastňuje na zasadaniach Medzinárodného rozhodcovského súdu Medzinárodnej obchodnej komory v Paríži.

V sledovanom období komora celkovo poskytla 14 000 služieb v hodnote 635.000 € pre 925 podnikateľských subjektov. Niektoré služby poskytuje komora členom bezplatne, resp. so zľavami.

V predchádzajúcom období zaviedla SOPK tzv. „Balíček služieb“, v rámci ktorého niektorí členovia komory zapojení do tejto aktivity poskytujú zľavy zo služieb, prípadne i z vlastnej produkcie iným členom komory. K 26. júnu 2026 komora eviduje 14 členov zapojených do tejto aktivity.

V roku 2026 v rámci SOPK pôsobi 5 odborných poradných orgánov – výborov, a to: ekonomický, zahraničnoobchodný, pre priemysel, pre regionálny rozvoj a výbor pre vzdelávanie.

Pri SOPK pôsobi tiež 15 odborných celoštátnych sekcií (napr. sekcia bánk a poisťovní, obehového hospodárstva, energetiky, logistiky a zasielateľstva, veľtrhov a výstav, výskumu a vývoja, agropotravinárska sekcia, sekcia odborného, ďalšieho a celoživotného vzdelávania, sekcia výrobcov obranného priemyslu SR, sekcia kybernetickej bezpečnosti a digitalizácie a ďalšie).

V rámci spolupráce so zahraničím pôsobia aj zmiešané hospodárske výbory, ktoré boli vytvorené s

Portugalskom, Tureckom, Taiwanom, Iránom, Čínou a zmiešané podnikateľské rady, ktoré boli vytvorené s Ukrajinou, Vietnamom a Izraelom.

V rámci SOPK sú vytvorené zmiešané obchodné komory – Slovensko-poľská obchodná komora a Slovensko-maďarská obchodná komora.

Okrem toho má SOPK, v záujme rozširovania vzájomných bilaterálnych obchodných vzťahov so zahraničím, uzavretých

- 122 dohôd o spolupráci so zahraničnými obchodnými komorami (v decembri 2025 bolo podpísané Memorandum o porozumení medzi SOPK a Agentúrou pre rozvoj malých a stredných podnikov Azerbajdžanskej republiky (KOBIA), v marci 2026 Memorandum o porozumení medzi SOPK a Obchodnou a priemyselnou komorou Moldavskej republiky a v máji 2026 Memorandum o porozumení medzi SOPK a Lotyšskou obchodnou a priemyselnou komorou).
- 22 dohôd o zriadení spoločných výborov na národnej úrovni (v marci 2025 bola podpísaná Dohoda o spolupráci medzi SOPK a Obchodnou a priemyselnou komorou Uzbekistan o vytvorení Uzbecko-slovenského obchodného výboru)
- 171 dohôd – tie majú uzatvorené regionálne komory SOPK s regionálnymi obchodnými komorami v zahraničí.

Dňa 19. júna 2026 podpísala SOPK s generálnym komisárom expozície SR na výstave EXPO 2027 BELEHRAD Lukáškom Parížkom Memorandum o spolupráci medzi SOPK a SLOVAKIA TRAVEL pri príležitosti prípravy EXPO 2027 BELEHRAD, v súvislosti s účasťou Slovenskej republiky na svetovej výstave EXPO, ktoré bude v roku 2027 v Srbsku.

SOPK na zvýšenie účinnosti svojej podpory a pomoci podnikateľom podpísala v roku 2024 Memorandum o spolupráci s Národným bezpečnostným úradom, ktorého cieľom je reagovať na vývoj v oblasti informačných technológií a s ním spojené riziká z hľadiska kybernetickej bezpečnosti, a to predovšetkým vo firemnej sfére.

Okrem toho SOPK s rovnakým zámerom podpísala v predchádzajúcich rokoch Memorandum o spolupráci so Združením bezpečnostného a obranného priemyslu SR (2021), Memorandum o spolupráci v oblasti ekonomickej diplomacie s Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (2020) a má podpísanú tiež Zmluvu o spolupráci s Ministerstvom obrany SR (2019).

SOPK má svoje zastúpenie aj v medzinárodných komorách, a to v Združení európskych obchodných a priemyselných komôr – Eurochambres (sídlo v Bruseli) a v Medzinárodnej obchodnej komore (sídlo v Paríži).

Zasadnutie Zhromaždenia delegátov SOPK, najvyššieho orgánu komory, sa v konalo 26. mája 2026 v Bratislave.

Na Zhromaždení delegátov SOPK bola odovzdaná aj Veľká cenu SOPK za uplatňovanie etických princípov v podnikaní (za rok 2025), ktorú získali spoločnosti:

SmarTech Solutions SK, s.r.o., Trenčín

UNIQA Group Service Center Slovakia, spol. s r.o., Nitra

V poradí išlo už o 23. ročník súťaže.

Ďalším 16 spoločnostiam, ktoré splnili podmienky a kritériá súťaže, bolo udelené čestné uznanie.

V 1. polroku 2026 Predstavenstvo SOPK schválilo udelenie 14 Čestných uznaní SOPK, ktoré udeľuje komora domácim a zahraničným osobám a podnikateľským subjektom za mimoriadne zásluhy o rozvoj slovenskej ekonomiky, zahraničného obchodu a podnikania.

Namiesto politiky je tu politikárčenie

Peter Mihók, predseda SOPK

(prepis vystúpenia)

To, čo je kľúčové, je vytváranie podnikateľského prostredia na Slovensku. Treba povedať, že v mnohých oblastiach cítime skôr zhoršenie z hľadiska pôsobenia slovenských firiem. To zhoršenie je viazané na viaceré oblasti. Začnem všeobecne. Globálna situácia, bohužiaľ, z pohľadu podnikania sa nevytvára tým správnym smerom, pretože to rozhodujúce začína byť, ako keby sme sa celý svet pripravovali na vojnu. To, čo na svete rastie, je, nazývame to múdro obranný priemysel. Každý sa bráni, len nikto nedefinuje, proti komu a čomu sa bráni. A obrovský nárast nákladov na zbrojenie za ostatných päť, desať rokov je signifikantný.

Aj významné medzinárodné inštitúcie, hlavne politického charakteru, stále zdôrazňujú nutnosť zvyšovania výdavkov na obranu, to znamená na zbrojenie. Lebo tá obrana, to je taký eufemizmus pre to, aby sme povedali, že my musíme zbrojiť preto, aby sme sa bránili. A dnes prakticky celosvetovo nájdete len veľmi málo krajín, ktoré by nezvyšovali náklady na zbrojenie. Samozrejماً vec, to v celkovej situácii, v ktorej sa nachádza svetová ekonomika, vytvára napätie vo svetovej ekonomike, pretože tie prostriedky, ktoré by mohli ísť do iných oblastí rozvoja a hlavne mierových činností, ktoré by zlepšovali život a kvalitu života ľudí a ktoré by zlepšovali aj pozíciu podnikateľských subjektov, sa dostávajú nabok. Toto je veľmi zlý trend, pokiaľ psychicky sa pripravujeme na vojnu a tým pádom derivujeme všetku tú základnú pozornosť, ktorú by sme mali venovať tomu rozhodujúcemu. A tým je kvalita života.

Čiže nutne musíme zmeniť základnú orientáciu rozvoja nielen svetovej ekonomiky, ale hlavne svetovej politiky. Dneska akosi sme rýchlo zabudli na to, čo my, pamätníci, si pamätáme, čo bol helsinský proces. Tiež vtedy tak akcelerovala filozofia zbrojenia, akcelerovala filozofia nenávisti medzi dvoma blokmi. Dneska tá situácia prakticky zostala tá istá, iba sa ešte zhoršila. Áno, posunuli sa hranice viacej na východ, ale svet a najmä Európa zostala rozdelená. Európa je najrozdelenejším, politicky najrozdelenejším kontinentom dneska na svete, a tým pádom Európa vlastne stratila svoju atraktívnosť tak z hľadiska investovania, ale stratila svoju atraktívnosť aj z hľadiska občanov Európy.

My tu máme obrovský fenomén a ten platí pre celú Európsku úniu, že nám klesá počet obyvateľov. Žiadna krajina Európskej únie vrátane Slovenska nemá pozitívny demografický rast. Pokiaľ chceme riešiť problémy, ktoré nutne vyžadujú pracovnú silu, ju musíme riešiť dovozom pracovnej sily z mimo EÚ, najmä z mimo európskych krajín. Bez toho, a to chcem zdôrazniť, aby sme si vedeli spočítať, čo to urobí s touto krajinou, čo to urobí s touto spoločnosťou v priebehu jednej alebo dvoch generácií.

Pritom máme jasné príklady zo západnej Európy. Máme príklad Nemecka, ktoré v päťdesiatych rokoch tiež začalo vo veľkom dovážať pracovnú silu. Dneska tá situácia je veľmi napätá z hľadiska, nazvime to, migrantov, ktorí prišli, ktorí sú už dneska občania Nemecka, a pôvodnými občanmi Nemecka. Tú istú situáciu máme vo Francúzsku, Belgicku, Holandsku, prakticky vo všetkých krajinách, ktoré postavili svoj vývoj na dovoze v tom čase lacnej pracovnej sily bez toho, aby si uvedomili, čo to urobí so spoločnosťou a s vlastnou krajinou do budúcnosti.

Ja už sa ani nepamätám, kedy som na Slovensku videl, počul, čítal veci, ktoré by sa dotýkali rozvoja tejto krajiny, či intelektuálneho, či ekonomického, či mravného, alebo akúkoľvek dimenziu zoberiete. Ved' dneska je hlavná téma, kto koho dokáže viac osočovať. Ale čo mne absentuje vo všetkých týchto debatách, je akýkoľvek pohľad do budúcnosti. Každý chce vyhrať voľby, čo je v politike normálne. O tom je politika. Vyhrať voľby a participovať potom na moci. Len zatiaľ ani z jednej, ani z druhej strany

nevidím žiadne konkrétne veci, ktoré by povedali, čo Slovensko v tejto situácii geopolitickej, čo v tejto situácii poklesu váhy Európy v ekonomike, v politike a vôbec aj v duchovnom rozvoji sveta. Čo budeme robiť my ako Slovensko?

A myslím si, že hlavná téma by mala byť práve táto. Čo my ako Slovensko v tejto kritической situácii budeme robiť? Malé krajiny majú výhodu a nevýhodu. Tou výhodou by malo byť, že by sme mali byť adaptabilnejší, lebo ten mechanizmus by mal byť oveľa jednoduchší. To nevýhodou je zasa pomerne nízky vplyv na to, čo sa globálne a možno aj európsky deje.

No ale musíme nájsť východisko z tejto situácie a o tom by mal byť aj politický boj. My už vlastne sme sa dostali do predvolebnej kampane. A tá predvolebná kampaň zatiaľ nenaznačuje žiadne seriózne témy. Tu každý deň vyťahuje niekto na niekoho, čo dokáže vytiahnuť, na jeho tetu, starú mamu, vnučku. No dámy a páni, o tomto nemôže byť politika. Toto je politikárčenie. A pokiaľ Slovensko skĺzne do tohto politikárčenia, tak jeden známy slovenský politik v minulosti hovoril, že „to nem skončí dobre“. A bohužiaľ, my sme skutočne na tej trajektórii, aby to neskončilo dobre a zabúdame trochu na to, že tu máme zodpovednosť. Málo počujete slová zodpovednosť od tých, ktorí stále hovoria do mikrofónov a prezentujú svoje názory. Každý hľadá, čo nájdem na toho druhého. Málokto hovorí, čo urobím ja.

My sme absolvovali s viacerými politickými stranami v uplynulom období stretnutia a zakaždým sme končili s tým – povedzte nám, čo chcete robiť? Nás zaujíma, samozrejme, najmä oblasť ekonomiky, ale aj celkového spoločenského vývoja. No a poviem vám najkrajšiu odpoveď. Nebudem hovoriť autora, ale najkrajšia odpoveď bola: „Pán predseda, prosím vás, nechodme do detailov.“ No, takže to, čo chceme urobiť, to považujeme za detaily. Ale to, ako vieme nájsť chyby a urážať toho druhého, to je podstata. Ak takto sa bude ďalej vyvíjať kampaň, tak to nemôže skončiť dobre.

Zahraničná politika SR na všetky 4 svetové strany a jej dopad na podnikanie na Slovensku

Július Kostolný, podpredseda SOPK

Programové vyhlásenie vlády SR 2023 – 2027

„Slovenská republika mieni suverénne, v kontexte členstva v EÚ a NATO, pokračovať v zahraničnej politike na všetky štyri svetové strany.“

- Z pohľadu slovenského podnikateľa je koncepcia voľného obchodu s celým svetom príťažlivá a žiadúca. Politika uvoľnenia napätia, kolektívnej bezpečnosti a spolupráce v Európe, ale i na celom svete, ktorá tu panovala na konci 20. storočia, priniesla svetu výraznú prosperitu a stále zvyšovanie životnej úrovne obyvateľstva.
- Hlavným dôvodom tejto všeobecnej spokojnosti bolo, že ekonomika, svetový obchod a transfer technológií boli prioritami a politické garnitúry riešili predovšetkým hospodársky rast. Bolo to obdobie budovania, a to nielen priemyslu, potravinovej sebestačnosti, dopravných a logistických štruktúr, hromadenia kapitálu, ale i medzinárodného poriadku.
- Súčasná situácia je charakteristická tým, že politika si osobuje právo diktovať ekonomike, nezmyselne a bez dopadových analýz presadzovať mocensky projekty, ktoré sú v rozpore so záujmami ľudí a podnikateľov a ktoré prinášajú bezpečnostnú neistotu a rozvracajú efektívnosť a konkurencieschopnosť ekonomík.
- Koncepcia vlády SR o presadzovaní politiky spolupráce na všetky 4 svetové strany má nasledovné slabiny:
- Rozdelenie kompetencií medzi Európskou úniou a členskými štátmi v oblasti zahraničnej

politiky a obchodu je odlišné. Kým spoločná obchodná politika je vo výlučnej právomoci Európskej únie, zahraničná a bezpečnostná politika síce zostáva v kompetencii jednotlivých členských štátov s vlastnou suverenitou, no s povinnosťou koordinovať svoje kroky na európskej úrovni. Pri rozhodovaní platí princíp konsenzu. Tento kompetenčný nesúlad prináša v reálnom živote vážne problémy, najmä keď záujmy veľkých krajín v Európskej únii sa líšia od záujmov malých krajín. Navyše v Európskej únii rastie tlak na zrušenie práva veta aj v tejto oblasti.

- Zahraničné nadnárodné spoločnosti, ktoré podnikajú v SR, sú kontrolované materskými firmami, pričom tvoria 67-percentný podiel na celkovom exporte SR. Malé a stredné slovenské podniky, z ktorých viac ako polovica má zahraničného spoločníka alebo partnera, zabezpečujú cca 26 – 29 % exportu.
- Firmy, v ktorých sú hlavnými akcionármi cudzinci, vytvárajú viac ako 52 % pridanej hodnoty a zamestnávajú takmer 30 % všetkých zamestnancov. V oboch prípadoch je to tretí najvyšší podiel v Európskej únii.
- Naviac z celkového exportu SR (111 mld. € v roku 2025) smeruje 78 % do krajín Európskej únie a takmer 85 % do Európskeho hospodárskeho priestoru. Z celkového dovozu (108 mld. € v roku 2025) pochádza 63 % z krajín Európskej únie.
- Zahraničné subjekty ovládajú takmer 50 % základného imania vo firmách na Slovensku.

Tieto údaje naznačujú, že vládna zahraničná politika na všetky 4 svetové strany naráža na skutočnosť, že rozhodujúce podnikateľské subjekty v SR sú vo vlastníctve zahraničného kapitálu, ktorých materské firmy majú svoje vlastné komoditné a teritoriálne stratégie a nemusia vždy korešpondovať so zámermi vlády SR.

Väčšina zostávajúcich slovenských malých a stredných podnikov nemá potenciál túto politiku presadiť do reálneho podnikateľského života.

SOPK sa domnieva, že hlavný dôraz vlády SR pri presadzovaní politiky na všetky 4 svetové strany by mal smerovať do uplatnenia tejto koncepcie do stratégie Európskej únie, najmä pokiaľ ide o zabezpečenie dostupnosti lacných energetických komodít, zrušenia sankcií, korekcie zelenej politiky, ale hlavne o zabezpečenie uvoľnenia napätia a o návrat systému kolektívnej bezpečnosti vo svete.

Ekonomický vývoj na Slovensku v roku 2026 a aktuálne problémy skvalitňovania podnikateľského prostredia

Ladislav Vaškovič, predseda Ekonomického výboru SOPK

Prírastok domácej ekonomiky dosiahol v roku 2025 len 0,8 %, čiže výrazne menej, ako predpokladali pôvodné predikcie. V roku 2026 podľa poslednej, jarnej predikcie NBS domáca ekonomika porastie len o 0,5 %. Inflácia klesne v roku 2026 z minuloročných 4,2 % na 3,9 %. Vyššie ceny energií v dôsledku regulácie domácnosti nepocítia, ale ponesú ich ostatné sektory ekonomiky. Aj NBS pracuje s dvoma scenármi: podľa „zlého“ by ekonomika tento rok nerástla, klesla by o 0,3 % a až v roku 2027 by vzrástla o 1,1 %. Inflácia by bola vyššia, dosiahla by 5,4 % v roku 2026 a 6,3 % v roku 2027. Deficit verejných financií v roku 2025 dosiahol 4,5 % a zadlženie 61,4 % HDP. V roku 2026 by sa deficit mal držať v pásme 4 – 4,5 % HDP. Nezamestnanosť naďalej bude nízka, problémom zostáva dostupnosť domácej pracovnej sily. Reálne mzdy v tomto roku mierne vzrastú.

Vyššie uvedená strata dynamiky domácej ekonomiky, samozrejme, spolu s ďalšími hodnoteniami, viedla k poklesu ratingu Slovenska. Dnešné ratingové hodnotenie Slovenska je v rámci EÚ

podpriemerné, v skupine „nových“ členov je priemerné, navyše s nepriaznivým trendom. Pritom Slovensko zostáva v investičnom pásme, rating je stále označený písmenom „A“ a k zhoršeniu ratingu došlo u viacerých krajín. Najlepšie hodnotenie spomedzi ratingových agentúr poskytuje agentúra S&P, ktorá uvádza stupeň A. Zhoršenie ratingu Slovenska je dôsledkom toho, že stav verejných financií zostáva zlý aj napriek konsolidačným balíkom, domáca ekonomika má slabé rastové vyhliadky a zhoršilo sa vnímanie nášho inštitucionálneho prostredia.

K slabým makroekonomickým výsledkom výrazne prispievajú aj nezlepšujúce sa podmienky na podnikanie.

SOPK dlhodobo upozorňuje na zlé umiestnenie v medzinárodných hodnoteniach konkurencieschopnosti Slovenska a, samozrejme, aj na výsledky vlastného ekonomického prieskumu. Doteraz absentuje pozitívne prijatie týchto návrhov zo strany vlády. Medzi neakceptované návrhy patria aj opatrenia, ktoré sú rýchlo realizovateľné a bez osobitných nárokov na rozpočet verejných financií, ako napríklad:

- zlepšenie výberu DPH a dosiahnutie úrovne priemeru EÚ,
- zníženie počtu dní pracovného pokoja,
- eliminácia dôsledkov chybného rozhodnutia o možnosti odchodu do predčasného starobného dôchodku,
- a viaceré ďalšie opatrenia prezentované komorou v priebehu posledných rokov.

Pritom naďalej zostávajú aktuálne požiadavky zdôrazňované členmi SOPK, ako je zníženie daňového a odvodového zaťaženia vrátane zrušenia dane z finančných transakcií či presadzovanie úpravy mechanizmu stanovenia cien energií voči EK, ktorý dnes jednoznačne poškodzuje Slovensko.

O nepriaznivom podnikateľskom prostredí svedčí aj to, že v roku 2025 bol počet vzniknutých živností po desiatich rokoch nižší ako počet zaniknutých.

V súčasnosti vedená diskusia o dielčích opatreniach na zlepšenie podnikateľského prostredia zatienila úvahy o zásadnej zmene ekonomickej politiky, o potrebe reformy na Slovensku. Hlavné problémy vyžadujú brať do úvahy nasledujúce skutočnosti:

- opatrenia navrhované v tzv. prorastovom balíku a, bohužiaľ, aj v obdobných materiáloch tejto aj predchádzajúcich vlád nemôžu v žiadnom prípade zásadne zlepšiť podmienky na podnikanie na Slovensku, keďže neriešia podstatné problémy štrukturálneho charakteru, na ktoré upozorňujú členovia SOPK,
- základným problémom je, že máloktorý politik si uvedomuje, že ak chce Slovensko napredovať vo zvyšovaní kvality života vlastných občanov, potrebuje k tomu výkonnú a flexibilnú ekonomiku schopnú generovať prostriedky na plnenie dnes v Európe štandardných sociálnych podmienok pre kvalitný život,
- dnes ani v koalícnej zostave a asi ešte menej u opozičných politikov sa nedá rozoznať politik, prípadne názorovo jednotná skupina ekonomicky a manažérsky schopných politikov, ktorá by priniesla zvrat a priniesla v krátkom čase reformu podmienok na podnikanie v súlade s najnovšími trendmi,
- je zrejmé, že Slovensko musí ísť cestou maximálnej podpory malého a stredného podnikania, cestou podpory najnovších inovačných prístupov, vrátane umelej inteligencie, k čomu potrebuje špičkových absolventov domáceho vzdelávacieho systému. Z toho plyní potreba zásadného zvýšenia požiadaviek na vzdelávací systém a neodkladať kroky, ktoré sú už dlhodobo potrebné a navyše zreteľné,
- treba začať celospoločenskú diskusiu o racionalizácii verejnej správy spolu so zmenou územného usporiadania. Bez jeho racionálneho usporiadania nemôže Slovensko

v medzinárodnej súťaži uspieť s takýmto balastom nákladov a sťažením riadenia v porovnaní s inými krajinami,

- Slovensko nebude môcť byť úspešné so súčasným odvodovým a daňovým systémom, je nutné jeho zjednodušenie a zníženie zaťaženia podnikania,
- vládna administratíva je z pohľadu jej užívateľov – podnikateľov neefektívna, drahá a neposkytujúca adekvátny servis.

<https://www.sopk.sk/urad/nezaradene/tlacova-konferencia-sopk-29-juna-2026>